

Nødvendige Oplysninger om Valgforretningerne

Taler

John Neergaard

Dato

10 juni 1828

Sted

Stortinget

Omstændigheter

Skriftlig votum ad. ny valglov

1 Til Lagthingets Præsidentskab!

Idet jeg Undertegnede i Forening med Gaardbruger Lundegaard gjorde Paastand om, at den 43de § i Odelstingets Beslutning til en Valglov aldeles
5 skulde udgaae, var det ingenlunde fordi at jeg havde eller har noget imod, at der gives Straffebestemmelser for svigagtigt Forhold, som under Vagforretningerne maatte finde Sted; men min Paastand var derimod især motiveret af følgende Grunde: at den Omstændighed, at Nogen skulde findes at have stemmet paa sig selv, allerede er berørt i en af de foregaaende Paragrapher, og den Straf, som
10 der er bestemt, nemlig for den Gang at miste sin Stemmeret, er efter min Formening tilstrækkelig; og dernæst, at Paragraphen, i det den omtaler Stemmers Uddelelse, og Indblanding i Valgene, forekommer mig, især i dette Sidste, let at kunde misforstaaes, fordi den ikke tydelig nok skjeldner imellem det virkelige Svigagtige og det virkelige Nødvendige (som efter min Formening
15 er, og fremdeles maa vedblive at være tilladeligt), saasom efter Anmodning at nedskrive en Stemmeseddel for en Uskrivkyndig, at kunne saavel skriftlig som mundtlig meddele hinanden Oplysninger om Mænds Valgdygtighed, Habilitet o.s.v; men herom levner Paragraphen, saa forekommer det mig, en Tvivl, som naar den var grundet, vilde gjøre Indgreb i de frimodige Ytringer, som
20 Grundloven har hjemlet, og som hidtil uden Skade har fundet Sted, saavel inden som udenfor Valgene, - medens man derimod nu ved Forstandens flittigste Brug, til Overveielse af vedkommende Grundlovsbestemmelser, kun med Møie og Uvished maa lede efter det Rene. Det har saaledes forekommet mig, at man med sund Forstand og Grundloven i Haanden var bedre faren, om man savnede
25 bemeldte §, saameget mere som man ogsaa, ved at beholde den, kan tænke sig den Følge deraf, at mangan retscaffen Mand (helst de, som ere af et svagt Nervesystem) vilde komme til at undertrykke sine Følelser, ved ikke at ytre sig

30 selv der, hvor det havde været gavnligt og nødvendig, eller maaske undrage sig
ganske fra at deltage i Valgforretningerne og Repræsentationsrettens Udøvelse,
for at see sig desto vissere betrygget for den Ubehagelighed, at vorde chikaneret
for at have indblandet sig i Valgene. Jeg troer fremdeles, at man, ved ukrænket at
beholde den grundlovsmæssige Yttringsfrihed, har et større Garantie for
Omhyggelighed for Constitution, saavelsom for Valgenes reelle Rigtighed, end i
35 de ellers gode Love, men som ved en eller anden tvetydig og vilkaarlig
Indskrænkning og Straffebestemmelse kan lede til Misforstaaelse, og derfor blive
frygtsomme, endog for den meest Retskafne, der muligens ikke kan være
udrustet med de fornødne Kundskaber til at forsvare sin i Grunden retfærdige
Sag mod en djerv og øvet Anklager.

40 Det skulde ellers være mig kjært, om Erfaring nogenlunde kunde overbevise om,
at min Anskuelse af Sagen har været aldeles feilagtig, og dette har jeg, fra den
anden Side betragtet, ikke liden Grund til at love mig, saasom alle de
Medlemmer, der vare af den modsatte Mening, ere Mænd af ophøiede
45 Kundskaber.

Til Beviis for min Mening og Paastand i denne Henseende bedes disse Linier, i
Overensstemmelse med den tagne Reservation, Forhandlings-Protocollen
vedlagt.

Kilde

"Kongeriget Norges tredie overordentlige Storthings Forhandlinger i Aaret 1828", Christiania 1829, s. 429-432.

Emner

55 Innlegg i Stortinget

URI

<https://www.virksommeord.no/tale/nodvendige-oplysninger-om-valgforretningerne>